

Info Sheet č. 6/2008

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko (Adam Jareš)

Spolková republika Německo

- 30.6. Bavorská CSU se dostala do sporu se svou sesterskou stranou pod vedením kancléřky Merkelové (CDU) kvůli příspěvků pro zaměstnance, kteří musí dojíždět za prací. Tyto příspěvky „Pendlerpauschale“ zrušila velká koalice v rámci úsporných opatření stabilizace rozpočtu státní kasy. Bavorský ministerský předseda Günther Beckstein (CSU) vyvíjí tlak na spolkovou vládu, aby příspěvky opět zavedla. CSU se obává výsledků voleb, které Bavorsko za tři měsíce očekává, protože předvolební průzkumy signalizují citelné ztráty doposud zcela dominantní strany, která pod vedením bývalého předsedy Edmunda Stoibera získala v zemském sněmu absolutní většinu mandátů.
- 30.6. Od prvního července platí ve všech spolkových zemích zákaz kouření v restauracích, úřadech, sportovních a kulturních zařízeních.
- 29.6. Německý spolkový prezident Horst Köhler počká s podpisem Lisabonské smlouvy do té doby, než dostane rozhodnutí od ústavního soudu, za smlouva není v rozporu s ústavou.
- 22.6. Němečtí a čeští nacisté v Drážďanech napadli fotografa Ekonomu při protestní akci, při které dávali najevo svůj odpor proti zrušení hudebního festivalu Sachsentage.
- 10.6. Pravicově extremistická Národnědemokratická strana Německa (NPD) se v Sasku po komunálních volbách dostala do všech deseti krajských sněmů. Strana se tak i na komunální úrovni etablovala a upevnila své pozice na radnicích spolkové země Sasko. Demokratické strany reagovaly na úspěch neonacistů bezradně s tím, že výsledek je nutný důkladně analyzovat.
- 8.6. Dle průzkumů ztratily CDU/CSU a SPD dohromady 8,6 milionu voličů. Obě strany společně tvoří na spolkové úrovni vládní velkou koalici.

Rakousko

- 30.6. Rakouská vláda SPÖ a ÖVP se dlouhodobě zmítá v krizi. Obě dvě strany se navzájem permanentně přou, sílí hlasy o vypsání předčasných voleb. Aktuálním tématem sváru je evropská politika. SPÖ přišla nečekaně s návrhem, že ratifikaci Lisabonské smlouvy by mělo předcházet celostátní referendum.
- 9.6. V dolnorakouském Melku zakončila svou činnost česko-rakouská parlamentní komise k otázkám bezpečnosti jaderné elektrárny Temelín. Zatímco česká strana považuje melkský proces za naplněný, rakouská strana nikoliv a vyhýbá uznání konce procesu.

Země Beneluxu (Soňa Perglerová)

Belgie

- 11.6. - Belgický soud potrestal doživotím belgického pedofila za vraždu dvou děvčátek, která před dvěma lety otřásla celou Evropou. Z únosu a vraždy sedmileté Stacy Lemmensové a její nevlastní sestry, o tři roky starší Nathalie Mahyové byl shledán vinným Belgičan marockého původu Abdallah Ait Oud. Ten se již v minulosti dopustil těžkých pedofilních zločinů, tentokrát jej usvědčily vzorky DNA. Kriminalisté navíc na těle dívek našly vlákna z kalhot odsouzeného, Oud přesto do poslední chvíle trval na své nevinně. Obě holčičky, pohřešované skoro tři týdny, byly nalezeny na konci června roku 2006 mrtvé v betonové strouze u železniční trati v Lutychu asi 15 metrů od sebe. Pitva prokázala, že byly uškrceny a starší z nich byla znásilněna krátce po zmizení.

Nizozemsko

- 5.6. - Nizozemští poslanci velkou většinou schválili smlouvu o reformě Evropské unie, která nově upravuje pravidla fungování institucí EU po jejím rozšíření z 15 na 27 členů a která byla posléze zamítnuta Irskem. Tento dokument nahradil původně zamýšlenou evropskou ústavu, kterou v roce 2005 v referendu odmítly Francie a právě Nizozemsko. Nizozemská vláda již loni oznámila, že novou reformní smlouvu nepředloží občanům země ke schválení v referendu. Vláda svůj postoj zdůvodnila tím, že nová verze oproti první nemá ústavní povahu.
- 16.6. - Nizozemská policie zatkla muže, který od dnešního poledne držel pět lidí jako rukojmí na radnici nizozemského města Almelo. Jak oznámili vyšetřovatelé, ozbrojený únosce se nakonec vzdal a celá akce skončila bez zranění. Útočníkem je podle médií majitel restaurace, kterému úřady odebraly licenci. Násilník zapálil podle očitých svědků před radnicí své auto a při následném zmatku vnikl do budovy s pistolí v ruce.
- Od 1.7. bude platit v Nizozemsku přísnější protikuřácký zákon¹. Zákaz kouření, platný od 1. ledna 2004 ne ve veřejných místech včetně pracovišť, se rozšiřuje i na bary a restaurace. Nový zákon vzbuzuje velké obavy zejména u majitelů populárních coffee shopů, kde lze legálně zakoupit a vykouřit až pět gramů marihuany nebo hašiše. Novým pravidlům se coffee shopy snaží vyhovět budováním malých, dobře odvětraných oddělených prostor, které budou jen pro hosty a bez obsluhy. Tím ale odpadne důležitý sociální kontakt. Údajně ale bude povoleno kouřit čistou marihuanu, která nebude ve směsi s tabákem. Nizozemská vláda nikdy nepovolila prodej drog, ale toleruje prodej marihuany a hašiše v těchto podnicích, pokud coffee shop získá licenci, odvádí daně, neprodá více než pět gramů drogy jedné osobě a nepustí dovnitř nezletilé. Navíc nesmí stát poblíž školy.

Španělsko, Portugalsko, Itálie, Francie (Sandra Marešová)

Francie

- 17.6. Francouzský prezident **Nicolas Sarkozy** dnes ohlásil zeštíhlení a modernizaci francouzských ozbrojených sil a potvrdil záměr znovu plně zapojit Francii do Severoatlantické aliance. Při prezentaci nové, takzvané *Bílé knihy* o obraně zdůraznil, že armáda se musí přizpůsobit novým hrozbám, být schopnější je předvídat a být pružnější při reakci na ně.
- 20.6. Socialistický starosta Paříže **Bertrand Delanoe**, který byl letos podruhé zvolen na šestileté období, ve čtvrtek oznámil, že řidičům budou od konce příštího roku na 700 místech francouzské metropole a jejích okrajích k dispozici čtyři tisíce elektromobilů. Mají se využívat zejména pro kratší cesty.
- 24.6. Izraelský voják spáchal v úterý sebevraždu na letištní ploše v době, kdy se na ní loučil před odjezdem z Izraele s místními politiky francouzský prezident **Nicolas Sarkozy**. Podle izraelského rozhlasu nebyl život Sarkozyho ani jeho manželky v nebezpečí. Policie vyloučila možnost, že se její příslušník snažil střítet po Sarkozym.
- 28.6. Bývalá prezidentská kandidátka francouzských socialistů **Ségolene Royalová** dnes vyzvala svou stranu k boji proti "ovládání Francie Sarkozyho klanem". Výzva je součástí jejího příspěvku do diskuse před listopadovým sjezdem Socialistické strany, na němž by chtěla být zvolena do jejího čela, aby si vytvořila lepší podmínky pro novou prezidentskou kandidaturu v roce 2012.
- 28.6. Francouzský prezident představil nejnovější plán na zpřísnění vládní kontroly nad státní televizí. Vzbudil tak velké pozdvižení mezi levicovou opozicí. Prezident, který si na starost vzal reformu státní televize, ve čtvrtek oznámil, že šéfa francouzské státní televize má v budoucnu namísto nezávislého orgánu jmenovat hlava státu a jeho kabinet. Podle **Sarkozyho** je takový přístup „demokratičtější“.

¹ **Evropské země, kde se nesmí kouřit v barech a restauracích**

Černá Hora; Dánsko; Estonsko; Finsko; Francie; Irsko; Island; Itálie; Litva; Makedonie; Nizozemsko; Norsko; Slovinsko; Švédsko; Velká Británie

Země, kde je zakázáno kouřit na veřejných prostranstvích ale ne v barech

Belgie; Bosna a Hercegovina; Kypr; Lotyšsko; Malta; Německo (spolkový zákon neupravuje zákaz kouření v barech a restauracích, o tom rozhodují jednotlivé spolkové země, které to většinou zakazují); Portugalsko; Rakousko; Řecko; Španělsko; Ukrajina; Vatikán

- 29.6. Paříž dá do oběhu 20 milionů nových dvoueurových mincí. Stane se tak v úterý 1. června, tedy v den, kdy začíná předsednictví Francie v Evropské unii. První peněz s nápisem „*Présidence Française Union Européenne*“ vyrazila vlastní rukou ministryně hospodářství **Christine Lagardová**. Pamětní mince navrhl designér **Philippe Starck**.

Itálie

- 24.6. Italský senát schválil nový bezpečnostní zákon. Jeho nová úprava na rok pozastavuje soudní procesy zabývající se delikty, k nimž mělo dojít do poloviny roku 2002. Výjimkou jsou násilné trestné činy, delikty, jež má na svědomí mafie, a případy, v nichž se očekává rozsudek delší než 10 let. Pozastaven má být i probíhající proces u milánského soudu, v němž je obviněn **Berlusconi** a počítá se s nasazením tří tisíc vojáků v italských ulicích, které mají pomoci policii bojovat s rostoucí pouliční zločinností. O novém legislativním návrhu má ještě hlasovat dolní komora italského parlamentu. Vládní koalice v ní však má výraznou většinu a schvalování tedy bude pouhou formalitou.
- 26.6. Odsudky z mnoha stran veřejnosti si vysloužil italský pravicový premiér v posledních dnech za svůj útok proti justici. Na střeční konferenci s podnikateli **Berlusconi** označil některé soudce za rakovinu a jak dodal, "někteří z nich by mě nejradyji viděli s pouty na rukou". Přitom zdůraznil, že s levicovou opozicí nemíní o soudech vůbec diskutovat.
- 29.6. Vláda **Silvia Berlusconiho** vystupuje stále ostřeji proti imigrantům a příslušníkům menšin. Řím chce odebrat a uchovávat otisky prstů od všech romských dětí. Plán registrace otisků obhajoval o víkendu italský ministr vnitra **Roberto Maroni** ze strany Liga severu.

Španělsko

- 26.6. Poslanci dolní komory španělského parlamentu schválili lisabonskou smlouvu o reformě Evropské unie. Většina z 330 poslanců španělské dolní komory ze vyslovila pro přijetí lisabonské smlouvy, proti bylo šest poslanců a dva se zdrželi hlasování. Dolní komora nyní postoupí dokument Senátu, který by o něm mohl hlasovat v červenci.

Austrálie, Nový Zéland, Velká Británie, Irsko (Sandra Marešová)

Irsko

- 13.6. Irové v referendu odmítli smlouvu o reformě Evropské unie poměrem 53,4 ku 46,6 procentům hlasů. Volení komise uvedla, že odmítači smlouvy získali zhruba 100 tisícovou převahu.

Velká Británie

- 11.6. Britská policie zahájila vyšetřování úniku přísně tajných dokumentů týkajících se Iráku a mezinárodní teroristické sítě *Al-Káida*. Obálku s citlivými daty našel pasažér ve vlaku a předal ji zpravodajské stanici BBC, která o ztrátě dokumentů dnes informovala. Dokumenty podle BBC patřily vysoce postavenému zpravodajskému důstojníkovi, který pracuje na úřadu vlády.
- 15.6. V londýnském vlaku byl nalezen další balíček s důvěrnými vládními materiály. Oznámil to list *The Independent*. Podle deníku se dokumenty týkají vládní politiky proti financování terorismu, pašování drog a praní špinavých peněz. Podrobně vysvětlovaly mechanismy podvodů, které by mohly sloužit třeba k financování terorismu či výroby iránských zbraní hromadného ničení.
- 17.6. Britský premiér v pondělí oznámil tvrdší postup EU vůči Teheránu kvůli jeho jadernému programu. Podle **Gordona Browna** chce Londýn zmrazit aktiva největší iránské státní banky Melli. Zmrazovat ale nejspíše není co. List *Financial Times* (FT) citoval iránský týdeník *Šahrivande Imrúz*, podle kterého už iránské miliardy v Evropě nejsou.
- 18.6. Horní komora britského parlamentu ve středu schválila lisabonskou smlouvu o reformě Evropské unie. Sněmovna lordů se tak rozhodla dokončit parlamentní schvalování započaté přijetím dokumentu Dolní sněmovnou letos v březnu.

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- 21.6. Kuřákům v sociálně nejslabších částech čtvrtého největšího skotského města Dundee nabízejí úřady odměnou za to, že se vzdají svého zlovyku, potravinové poukázky v hodnotě 50 liber (asi 1500 korun) měsíčně. Informoval o tom dnes i Národní zdravotnická služba (NHS).
- 25.6. Nejvyšší soud pro Anglii a Wales dnes zamítl návrh, aby bylo zastaveno přijímání lisabonské smlouvy o reformě institucí Evropské unie Británií. Předkladatel, který chtěl prosadit referendum o dokumentu, již dal najevo, že se proti verdiktu odvolá. Britský parlament smlouvu minulý týden schválil a svým podpisem ratifikační proces uzavřela královna.
- 26.6. Průzkum mínění připravený k prvnímu výročí ve funkci britského premiéra **Gordona Browna** zjistil, že po 12 měsících práce si o něm 57 procent Britů myslí, že jedině, co dokáže, bude přivodit porážku vládní Labouristické strany. Na 74 procent dotázaných je přesvědčeno, že je Brown ve srovnání s jeho předchůdcem **Tonyem Blairem** změnou k horšímu.

Austrálie

- 22.6. Studie odborníků z Melbourne s názvem *Australia's Future 'Fat Bomb'* uvádí, že podíl obézních lidí v populaci pátého kontinentu činí 26 procent. Tedy o jedno procento více než v USA, jež byly doposud v tomto ohledu považovány za světové šampiony.

Země V4 (Vladimír Naxera)

Polsko

- 23.6.- The New York Times uvedl, že v roce 2003 vyšetřovatelé americké CIA krutě vyslýchali Chálida Šajcha Muhammada ve věznici v severním Polsku.
- Lékaři v Polsku oprávněně provedli čtrnáctileté polské školačce potrat. Její osud sledovalo celé Polsko poté, co tisk informoval, že dívka nemůže najít nikoho, kdo by zákrok provedl. Sama nejprve tvrdila, že byla znásilněna, posléze, že dítě bylo počato s chlapcem jen o rok starším. Biskupové ve středu vyjádřili pobouření ze zveřejnění případu i lítost nad celou věcí. Katolická informační agentura uvedla, že dívce byla provedena interrupce pravděpodobně v Gdaňsku. Státní zastupitelství vyšetřuje, zda na ni byl vyvíjen nějaký nátlak, ať už ze strany matky, která chtěla, aby dcera podstoupila interrupci, či ze strany kněze Krzysztofa Podstawky, jenž naléhal na dívku, aby dítě donosila.

Slovensko

- 30.6.- Speciální jednotka slovenské policie zasahovala u budovy parlamentu v Bratislavě, kde 52letý muž z východního Slovenska vyhrožoval odpálením bomby na svém těle. Do akce bylo nasazeno dvacet členů protiteroristického komanda a policejní vyjednávač. Muž se po čase dobrovolně vzdal.
- 26.6.- Slovenský Ústavní soud rozhodl, že Slovensko nemůže vydat do Alžírka údajného teroristu Mustafa Labsího (39). Nejvyšší soud SR přitom v lednu 2008 Labsího vydání schválil. Podle Ústavního soudu tím ale porušil Labsího základní práva.
- 23.6.- Slovenský premiér Robert Fico nepřijal demisi ministra financí Jána Počiatka. Počiatek nepřišel o křeslo navzdory tomu, že se krátce před nedávnou změnou kurzu slovenské koruny vůči euru setkal s představitelem finanční skupiny J&T, která na prudkém posílení koruny podle opozice vydělala.
- 18.6.- Evropská komise chce kvůli nedávné novelizaci poštovního zákona prošetřit rozšiřování monopolu pošty na Slovensku. Obává se totiž porušení pravidel o zneužívání dominantního postavení na trhu a po Bratislavě chce vysvětlení.
- 17.6.- Evropská komise oznámila, že zažaluje Slovensko u Evropského soudního dvora kvůli údajně nelegální státní pomoci pro společnost Frucona. Slovensko podle EK selhalo, když nedokázalo od jednoho z největších výrobců lihovin v zemi vymoci vrácení státní pomoci 416,5 miliónu slovenských korun, což mu v minulosti přikázala právě komise.

Pobaltské země (Michal Trojan)

ZAHRA NIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- **17.6.2008:** Litevský parlament prosadil zákaz zobrazování sovětských symbolů. Zákaz se týká všech vlajek, emblémů a insignií, jež na sobě nesou vyobrazení srpu a kladiva. V Litvě jsou tak sovětské symboly postaveny na roveň nacistickým. Zákaz se rovněž vztahuje na sovětskou hymnu, což ovšem způsobuje problém v tom směru, že současná ruská hymna využívá hudby bývalé sovětské hymny a liší se pouze textem. Zakázány byly také demonstrace s podobiznami vůdců bývalého SSSR. Tento krok vyvolává napětí mezi Litvou a Ruskem, jehož historici interpretují dění ve 40. letech 20. století jako osvobození Litvy od nacismu a následný vývoj jako dobrovolné vstoupení Litvy do SSSR.
- **17.6.2008:** Litevský ministr obrany Juozas Olekas uvedl, že vláda zváží všechny plusy a mínusy případné spolupráce s USA na protiraketovém „deštníku“. USA však oficiálně popírá, že by zahájila rozhovory o umístění základny protiraketových střel do Litvy namísto do (v současnosti diskutovaného) Polska.
- **18.6.2008:** Lotyšský prezident Valdis Zatlers vetoval kontroverzní protiteroristický zákon schválený parlamentem. Zákon se zaměřoval především na problematiku praní špinavých peněz a na problematiku nekontrolovaného financování organizací, jež mohou představovat hrozbu společnosti. Podle vyjádření presidenta však zákon obsahuje řadu faktických chyb způsobených přílišným spěchem při tvorbě zákona.
- **25.6.2008:** Lotyšský ministr zahraničních věcí Maris Riekstins vyslovil podporu Ukrajině při její snaze o euroatlantickou integraci. Stalo se tak při oficiální návštěvě Ukrajiny, které se zúčastnil i Lotyšský prezident Valdis Zatlers. Diskutována byla i otázka připojení Ukrajiny k Evropské unii.
- **25.6.2008:** Lotyšsko se dohodlo s Ruskou federací na prodloužení dohody o státních hranicích, jež byla uzavřena v roce 1993.

Rusko a blízké zahraničí (kromě pobaltských zemí) (Vladimír Naxera)

Rusko

- 27.6.- Ruský prezident Dmitrij Medveděv znovu ostře vystoupil proti plánovanému americkému protiraketovému štítu ve střední Evropě. Podle něj jde zhoubnou a škodlivou myšlenku pro bezpečnost na kontinentu. Dodal, že NATO nemůže jako jediná organizace v současnosti zajistit bezpečnost v Evropě.
- Budoucnost rusko-unijních vztahů a start jednání o novém strategickém partnerství jsou hlavními tématy summitu v západosibiřském Chanty-Mansijsku, který 27.6. začal neformální večeří. Vrcholná schůzka se stala pro nového ruského prezidenta Dimitrije Medveděva první příležitostí výrazně vystoupit na mezinárodní scéně.
- 24.6.- Ruská armáda sníží do roku 2013 o jednu desetinu svůj početní stav na jeden milión. Oznámil to ruský ministr obrany Anatolij Serďukov s tím, že prostředky ušetřené za 100 tisíc zrušených míst použije na vylepšení platů vojáků.
- 11.6.- Ruský prezident Dmitrij Medveděv vyzval své krajany, aby si nechávali registrovat názvy internetových domén v azbuce místo v latině. Takový krok by podle něj zvýšil roli ruštiny jako světového jazyka.
- Rusko podle všeho klade důraz spíše na posilování svého jaderného arzenálu než na rozvoj pravidelné armády. Prohlásil to 10.6. americký ministr obrany Robert Gates, podle něhož z toho vyplývá vzrůstající důležitost zachování amerického jaderného arzenálu.

Další země

- 11.6.- Kyrgyzský spisovatel Čingiz Ajtmatov, který býval za dob Sovětského svazu jedním z nejpopulárnějších literátů, zemřel Norimberku, kde byl hospitalizován.

NATO, radarová základna (Arnošt Lindenberg)

- **Smlouva o radaru bude podepsána 8. července** - Americká ministryně zahraničí Condoleezza Riceová přijede 8. července do Prahy stvrdit smlouvu o americké radarové základně. Datum podpisu potvrdili dva členové české vlády a diplomaté z ministerstva zahraničí, kteří chtějí zůstat v anonymitě.

- **Jednání Polska s USA o štítu jsou ve finále** – Rozhovory mezi Spojenými státy a Polskem o umístění části amerického protiraketového štítu na polském území jsou v závěrečné fázi. 30.6. to oznámil polský premiér Donald Tusk. Podle listu Dziennik mají Američané tento týden představit své zhodnocení potřeb polské armády.
- **Putin vyhrožuje Ukrajině kvůli chystanému vstupu do NATO** - Ruský premiér Vladimir Putin pohrozil Ukrajině omezením vojenské spolupráce, pokud tato země vstoupí do NATO. *"Domníváme se, že rozšíření NATO je kontraproduktivní z hlediska mezinárodní bezpečnosti,"* dodal Putin. Ukrajina si přeje, aby získala oficiální status kandidáta na členství v NATO přistoupením k takzvanému akčnímu plánu členství aliance (MAP) ještě do konce letošního roku. Už v prosinci údajně bude na členství připravena.
- **Německo zamýšlí poslat do Afghánistánu dalších tisíc vojáků** - Oznámil to německý ministr obrany Franz Josef Jung. Německo tak podle něj navýší počet mužů v Afghánistánu na celkových 4500 vojáků. Německo čelí dlouhodobě tlaku spojenců z NATO, zejména Spojených států, aby svůj vojenský kontingent v Afghánistánu posílilo a aby přesunulo své vojáky z poměrně klidného severu země na jih, kde by měli přispět v boji koaličních jednotek s oddíly povstaleckého hnutí Taliban.
- **Nový generál posoudí, jestli má NATO dostatek sil v Afghánistánu** - Na boj s Talibanem není již více než rok dostatek lidských sil a chybí lepší výbava. Před předáním své funkce to uvedl odcházející generál Dan McNeill. Ten v Kábulu představil nového generála jednotek NATO, Davida McKiernana.
- **18.6. Odstartovala ofenzíva proti Talibanu, afghánské armádě pomáhá NATO** - Armáda se spojenci zaútočila na ozbrojence radikálního hnutí Taliban, kteří se opevnili v okrese Arghandáb na jihu země. Afghánská armáda s kanadskými jednotkami ISAF zareagovali na hrozbu 400 ozbrojených Talibanců, kteří obsadili deset vesnic vzdálených 15 kilometrů od správního střediska provincie.

USA, Kanada (Tomáš Švarc)

Obama i Clintonová chtějí sjednotit demokraty (USA)

- Barack Obama, kandidát na post prezidenta USA za Demokratickou stranu uspořádal společně se svou soupeřkou ze stranických primárek - Hillary Clintonovou, předvolební mítink.
- akce se uskutečnila ve státě New Hampshire a za cíl si nyní oba demokraté dávají sjednotit stranu, kterou předvolebním bojem rozdělili.

Obama společně se sponzory zaplatí dluhy Clintonové (USA)

- Barack Obama se rozhodl pomoci splatit milionové dluhy svojí bývalé soupeřky Hillary Clintonové a věnoval jí 2 300 dolarů (maximální peněžní dar povolený zákonem).
- šek na stejnou částku vypsala i jeho manželka Michelle a také finanční šéfka Obamovy kampaně Penny Prizkerová i její manžel. K podobnému kroku zároveň senátor Obama vyzval své sponzory.

Obama v průzkumech poráží McCaina (USA)

- v Pensylvánii zvítězil Obama nad McCainem v poměru 52 procent proti 40 procentům, v Ohio vyhrál poměrem 48 : 42 procentům a na Floridě 47 : 43 procentům.
- vyplývá to z výsledků průzkumu, který provedla univerzita v Quinnipiac v Hamdenu ve státě Connecticut.
- Al Gore se na svých vystoupeních ostře postavil proti současné republikánské administrativě. Nositel Nobelovy ceny míru by mohl mít výrazný vliv na Obamův úspěch.

Nový program na podporu jazykových práv (Kanada)

- 19. června kanadská vláda oznámila, že přispěje 1,1 miliardou kanadských dolarů na podporu dvojjazyčnosti a jazykových menšin používajících druhý z oficiálních jazyků v období 2008–2013.

ZAHRA NIČNÍ KOMISE PLZE ŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- program nazvaný Roadmap for Linguistic Duality in Canada/Feuille de route pour la dualité linguistique canadienne bude podporovat dvojjazyčnost především v pěti prioritních oblastech: zdravotnictví, justici, imigraci, ekonomice a kultuře a v umění.
„Kanadská vláda chce propagovat vitalitu angličtiny i francouzštiny mezi Kanadany po celé zemi,“ vysvětlila Josée Verner, ministryně kanadského dědictví a ministryně pro postavení žen a pro oficiální jazyky. „Naším cílem je oživit kulturu v komunitách tím, že podtrhneme důležitost znalosti obou jazyků (angličtiny i francouzštiny) a zpřístupníme služby pro jazykové menšiny.“
- dostupnost nově vydaných knih v angličtině a ve francouzštině bude zajišťovat Národní překladatelský program

Latinská Amerika (Arnošt Lindenberg)

- Fotky odhalily život dalších domorodců v Amazonii – na konci měsíce května byl údajně objeven doposud neznámý domorodý kmen v Amazonii. Nakonec se však ukázalo, že zmiňovaný kmen, je ve skutečnosti znám už 100 let. Šlo pouze o snahu, upoutat pozornost na problém mizejícího Amazonského pralesa.
- Chávez vyzval kolumbijské povstalce z FARC ke složení zbraní – druhá část jeho výzvy byla zaměřena na propuštění všech rukojmí, které tato organizace doposud zadržuje. „V této chvíli ozbrojené gerilové hnutí do Latinské Ameriky nepatří,“ dodal Chávez. Chávez se tak pravděpodobně snaží o zlepšení vztahů s Kolumbií, která ho obviňuje z financování právě této organizace.
- Nejvyšší soud se opět postavil za práva vězňů z Guantánama - Americký nejvyšší soud rozhodl, že vězňům z Guantánama náleží ústavní právo obrátit se na civilní soudy. Jde o další ránu vládě George Bushe, která na této americké vojenské základně na Kubě už roky bez vznesení obvinění zadržuje cizí občany podezřelé z terorismu.
- Evropská unie zruší sankce vůči Kubě - Lídři zemí EU se na summitu v Bruselu dohodli na zrušení sankcí vůči Kubě. Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg k tomu uvedl, že politika EU vůči Kubě bude každý rok přehodnocována a pozornost se zaměří zejména na politické vězně nebo na kontakty s demokratickou opozicí.
- Další bolivijský department se vyslovil pro autonomii - Podle průzkumu chce autonomii až 80 procent voličů této bohaté a na nerostné suroviny bohaté oblasti. Tarija je již čtvrtým departmentem, který se pro autonomii vyslovil a ukázal tak nevoli k centralizované politice bolivijského prezidenta Ela Moralese. Ten označuje všechna referenda o autonomii bolivijských departmentů za nezákonná.

Afrika (Martin Moláček)**17.6.08 Njamena, Súdán**

- Čad obvinil sousední Súdán z napadení čadského města při východních hranicích země. Podle informací agentury Reuters měly Súdánské jednotky využít ofenzivy čadských povstalců, která začala před týdnem, a zaútočily na město Ade. Súdánská armáda ale toto tvrzení odmítá. Podle čadské vlády súdánské jednotky za pomoci vrtulníků napadly město s vojenskou posádkou. To ale podle Chartúmu neodpovídá skutečnosti. *„Je to reflexivní reakce, kterou čadská vláda opakuje pokaždé, když na ně zaútočí opoziční jednotky,“* řekl mluvčí súdánské armády agentuře Reuters. Město Ade se nachází v prefektuře Ouaddai, kde se pohybují čadští rebelové, kteří od středy vedou ofenzivu s cílem obsadit hlavní město provincie Njamenu a svrhnout prezidenta Idrisse Débyho. Vzbouřenci v posledních dnech obsazují a následně opouští města na východě Čadu. Njamena zatím zůstává klidný a místní vláda nepovažuje povstání za vážnou hrozbu. Podle agentury Reuters by ani nynější útoky rebelů neměly dosáhnout takové intenzity jako jejich útoky na Njamenu v únoru, kdy při nich zahynulo na několik stovek lidí. Armádě se útok nakonec podařilo odrazit, ale za cenu velkých ztrát.

26.6.08 Niamey, Niger

- Niger patří k největším vývozcům uranu na světě. Zisky z prodeje této suroviny představují pro tamní ekonomiku nejvýznamnější zdroj příjmů. Většina uranových dolů leží na severu země, v pouštních oblastech obývaných po staletí kočovnými pouštními národy. Jenže zisky míří jinam -

vládě a zahraničním těžařským společnostem. Navíc je okolí dolů zamořeno radioaktivitou. A příslušníci pouštních národnostních menšin se bouří - chtějí mít na zisku z obchodu s uranem svůj podíl. A tak napadají doly i vojenské základny a unášejí vojáky i pracovníky zahraničních společností. Nyní propustili čtyři zaměstnance francouzské společnosti Areva, které unesli před třemi dny. Loni drželi v zajetí jednoho Číňana. Sami povstalci tvrdí, že hlavním důvodem povstání je dlouholeté utlačování pouštních etnik vládou. Porušování lidských práv v Nigeru přitom potvrzují i některé významné mezinárodní organizace, jako je Amnesty International. Spory mezi vládou Nigeru a pouštními národy trvají řadu let, v minulém roce se však situace vyhroutil a kočovníci zahájili regulérní ozbrojené povstání.

27.6.08 Washington

- Nejhůře fungujícím státem světa je Somálsko, následují Súdán a Zimbabwe. Vyplývá to z indexu nefunkčních států nezávislé organizace The Fund for Peace. Česko zaujímá - stejně jako loni - 149. příčku ze 177 sledovaných států

30.6.08 Harare, Zimbabwe

- Generální tajemník OSN Pan Ki-mun na pondělní návštěvě Japonska označil výsledek prezidentských voleb v Zimbabwe za nelegitimní. Dále vyzval prezidenta Roberta Mugabeho a vůdce zimbabwské opozice Morgana Tsvangirai, aby se společně pokusili řešit politickou krizi a zastavili násilí v zemi. Měli by též zajistit lepší podmínky pro svobodné a spravedlivé volby. Mugabe se v neděli nechal vyhlásit vítězem prezidentských voleb, v nichž figuroval jako jediný uchazeč o nejvyšší úřad. Opoziční vůdce Tsvangirai totiž z voleb odstoupil na protest proti zastrahování opozice násilnostmi a proti nečestným podmínkám voleb.

Blízký Východ (David Zrostlík)

Irák

- 1.6. Přes 500 australských vojáků působících v Iráku opustilo svou dosavadní základnu na jihu země a zahájilo přepravu domů. Vláda tak plní svůj volební slib, že přivede vojáky z Iráku domů kolem poloviny roku.
- 7.6. Polský ministr obrany **Bogdan** potvrdil, že se v říjnu polští vojáci stáhnou z Iráku. Vláda premiéra **Donald** **Tuska** loni na podzim urychlené stažení vojáků z této země přislíbila.
- 7.6. Irácký premiér **Núri Málíkí** byl na návštěvě Íránu. V Teheránu jednal o zlepšení vzájemných vztahů ale také o údajné podpoře, kterou Írán poskytuje radikálním šíitů v Iráku. Setkal se s viceprezidentem **Parvizem Davúdí**m.
- 8.6. Irácký premiér **Núri Málíkí** ujistil iránské představitele, že Irák nebude sloužit jako základna k ohrožování bezpečnosti Íránu a dalších zemí v sousedství.
- 13.6. Irácko-americké rozhovory o budoucí spolupráci se dostaly do slepé uličky, protože americké požadavky omezují svrchovanost Iráku. V Ammánu to sdělil irácký premiér **Núri Málíkí**. Pro Bagdád jsou podle jeho slov americké požadavky nepřijatelné.
- 13.6. Vlivný irácký šíitský klerik **Muktada Sadr** zakládá nové bojové jednotky, které se budou soustředit výhradně na boj se spojeneckou koalici vedenou Spojenými státy. Oznámil to v dopise citovaném duchovními v iráckých mešitách.

Írán

- 3.6. Izraelský stát podle iránského prezidenta přestane existovat, ať už s přičiněním Íránu nebo bez něj. **Mahmúd Ahmadínežád** to prohlásil na tiskové konferenci na summitu Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství (FAO) v Římě.
- 10.6. Íránský ministr obrany **Mostafá Mohammad Nadžár** varoval Izrael před "velice bolestivou" reakcí v případě, že Tel Aviv zaútočí na Írán kvůli jeho kontroverznímu jadernému programu.
- 14.6. Írán odmítá zastavit obohacování uranu. Teherán tím záporně odpověděl na nabídku spolupráce, kterou mu dnes předal vysoký představitel EU pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku **Javier Solana**.

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- 23.6. Evropská unie schválila další sankce vůči Íránu. Jejich součástí je i avizované zablokování evropských účtů banky Melli.
- 24.6. Íránský prezident **Mahmúd Ahmadínežád** vyzval k vytvoření speciálního soudního dvora, který potrestá ty, kdo se snaží mařit íránské jaderné aktivity. Podle něj nové sankce Evropské unie Íránu neublíží.

Turecko

- 2.6. Turecká vláda se rozhodla schválit Kjótský protokol o snižování emisí skleníkových plynů a předloží v této věci parlamentu návrh zákona. Na tiskové konferenci v Ankaře to po zasedání kabinetu oznámil jeho mluvčí **Cemil Çiçek**.
- 6.6. Turecká vládní Strana spravedlnosti a rozvoje prohlásila, že ústavní soud porušil ústavu, když se postavil proti vládní reformě předpokládající zrušení zákazu pro muslimské studentky nosit šátky na univerzitách.
- 11.6. Turecký parlament schválil zákon umožňující vysílání státní televize v kurdštině. Ankara tak plní slib, který dal premiér **Erdogan** kurdské komunitě v Turecku, jež usiluje o větší práva.

Izrael

- 4.6. Za existenciální hrozbu pro mír označil americký prezident **Bush** Írán na počátku rozhovorů s izraelským premiérem **Ehudem Olmertem** ve Washingtonu. Řekl rovněž, že svět musí brát tuto hrozbu vážně.
- 6.6. Izraelský premiér **Ehud Olmert** varoval, že není vyloučena brzká rozsáhlejší vojenská operace izraelských sil v pásmu Gazy, kontrolovaném hnutím Hamás.
- 7.6. Hlavní palestinský vyjednávač s Izraelem **Ahmad Kurája** oznámil, že Palestinci a Izraelci začali sestavovat společný dokument obsahující body, v nichž bylo dosaženo pokroku, i seznam sporných otázek.
- 9.6. Palestinský premiér **Salám Fajad** oznámil, že Izrael už zaslal palestinským úřadům milióny dolarů ze zadržovaných daňových příjmů. Sdělili mu to izraelští představitelé, podle nichž peníze byly odeslány o víkendu.
- 11.6. Izraelský bezpečnostní kabinet odložil vojenský vpád do pásma Gazy a podpořil tak snahu Egypta o dojednání příměří v oblasti kontrolované Hamásem. Izrael ale také upozornil, že armáda je připravena zasáhnout, pokud by jednání neuspělo.
- 16.6. Izrael bude pokračovat ve stavbě domů v okupovaném východním Jeruzalému, sdělil izraelský premiér **Ehud Olmert** americké ministryni zahraničí **Condoleeze Riceové**. Pokud Izrael nemá zabírat další palestinskou půdu, musí rozšiřovat stávající osady, uvedl **Olmert**.
- 16.6. Izraelský ministr obrany **Ehud Barak** na schůzce s americkou ministryní zahraničí **CondoleeZZou Riceovou** souhlasil s tím, že prověří možnost zrušit některá kontrolní stanoviště na západním břehu Jordánu.
- 18.6. Izraelský premiér **Ehud Olmert** a ministr obrany **Ehud Barak** vyjádřili souhlas s šestiměsíčním příměřím pro pásmo Gazy, které dojednal Egypt. O dohodě včera informovalo radikální hnutí Hamás.
- 18.6. Dohoda o příměří mezi Izraelem a palestinským Hamásem je pro tuto radikální organizaci úspěchem. Posiluje ho před jednáním s palestinskou frakcí Fatahem, který vládne západnímu břehu Jordánu, napsal izraelský list Haarec.
- 22.6. Tři dny po začátku platnosti dohody o příměří mezi Izraelem a hnutím Hamas začal židovský stát zmírňovat blokádu pásma Gazy. Rodiče uneseného izraelského vojáka podali proti rozhodnutí protest.
- 25.6. Izraelský premiér **Ehud Olmert** odvrátil rozkol ve vládní koalici dohodou s největším koaličním partnerem Stranou práce. Strana práce už nepodpoří rozpuštění parlamentu. Olmertova strana Kadima na oplátku slíbil novou volbu předsedy své strany.

Afganistan

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- 3.6. I přes zvýšení počtu vojáků v kontingentu Mezinárodních sil pro podporu bezpečnosti nemají jednotky NATO bojující v Afghánistánu s hnutím Tálibán dostatek lidských zdrojů ani vybavení, řekl odstupující velitel sil, americký generál **Dan McNeill**.
- 16.6. Británie zvýší počet svých vojáků v Afghánistánu o 230. Vyšle do země techniky, ženisty a specialisty, kteří povedou výcvik afghánských sil. Británie má v Afghánistánu přes 8000 vojáků, jádro sil je v provincii Hílmand, kde je aktivní Tálibán.
- 24.6. Afghánské radikální hnutí Tálibán vydělalo loni na obchodu s opiem asi 100 miliónů dolarů, uvedl šéf Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC).

Ostatní země regionu

- 12.6. Kandidát na prezidenta USA **Barack Obama** trpí jako černochem komplexem méněcennosti a bude-li zvolen, může se chovat hůř než běloši. U Tripolisu to řekl libyjský vůdce **Muammar Kaddáfí**. **Obama** podle něj vyjadřuje podporu Izraeli jenom ze strachu o svůj život.
- 2.6. Sýrie vpustí na své území inspektory z Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE), uvedla agentura. Kontroloři by měli zemi navštívit koncem měsíce. Sýrie chce dokázat, že nestaví reaktor na výrobu zbraní.
- 7.6. Ředitel Mezinárodní agentury pro atomovou energii **Muhammad Baradej** varoval před následky vojenských útoků proti státům údajně disponujícím atomovými zařízeními, jako je Írán. Poukázal při tom na loňský letecký útok izraelského letectva na tajný objekt v Sýrii.
- 17.6. Americký prezident **George Bush**, jeho pákistánský protějšek **Parváz Mušaraf** a íránský prezident **Mahmúd Ahmadínežád** jsou podle ankety organizace WorldPublicOpinion.org nejméně důvěryhodnými světovými lídry, uvedla agentura Reuters. Anketa se konala ve 20 zemích světa.

Indie, Čína, JV Asie, Indonésie (David Zrostlík)**Čína**

- 3.6. V Číně mohou stále vypuknout epidemie mezi pěti milióny lidí, kteří přišli o svá obydlí při silném zemětřesení, které si 12. května vyžádalo kolem 70 000 mrtvých. Úřady však věří, že se jim podaří nemocem zabránit.
- 3.6. Organizace na ochranu lidských práv Human Rights Watch a Amnesty International vyzvaly Čínu, aby u příležitosti střeďečního 19. výročí krvavého potlačení studentského povstání na pekingském náměstí Tchien-an-men propustila všechny politické vězně.
- 12.6. Delegace Čína a Tchaj-wanu uzavřely v Pekingu dohodu o zahájení přímých a pravidelných letů mezi pevninskou Čínou a ostrovem. Obě strany se dohodly také na vytvoření stálých úřadoven na svých územích.
- 25.6. Tři lidé odsouzení za pašování drog byli popraveni v Číně. Místní soudy zároveň vynesly pět dalších trestů smrti za stejný trestný čin při sérii procesů, které měly přilákat pozornost veřejnosti k rostoucímu pašování, prodeji i užívání narkotik v Číně.

Nepál

- 11.6. Nepálský král Gjánéndra odevzdal vládě královskou korunu a žezlo a opustil palác v centru Káthmándú. Ten byl domovem monarchů po více než století.
- 12.6. Ministři z hlavní nepálské komunistické strany opustili prozatímní vládu. Učinili tak ve zjevné snaze vyvinout tlak na premiéra a přimět ho k rezignaci, která by umožnila jejich straně zformovat nový koaliční kabinet.
- 14.6. Nepálská policie v Káthmándú tvrdě zasáhla proti demonstraci na podporu Tibetu a zadržela 182 účastníků protestu.

Japonsko

- 9.6. Japonsko, které je pátým největším znečišťovatelem ovzduší na světě, by mohlo do roku 2020 odhadem snížit vypouštění škodlivin o 14 procent. Oznámil to japonský premiér **Jasuo Fukuda**, který ale upozornil, že se k tomu zatím nezavazuje.

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- 13.6. Japonsko zruší některé sankce vůči Severní Koreji, především zákaz charterových letů mezi oběma zeměmi, pokud korejský komunistický režim znovu prošetří osud japonských občanů zavlčených v minulých desetiletích do KLDK.

Vietnam

- 11.6. Bývalý vietnamský premiér **Vo Van Kiet** zemřel dnes ve věku 85 let. Tvůrce ekonomické reformy vyvedl komunistickou zemi ze zkomatělého plánovaného hospodářství a izolace a stál také za normalizací vztahů se Spojenými státy.

Severní Korea

- 12.6. Inspektoři Mezinárodní agentury pro atomovou energii našli v severokorejském atomovém středisku Jongbjon vakuové pumpy japonské výroby. Na upozornění agentury pak japonská policie uskutečnila razii ve dvou tokijských firmách.
- 23.6. KLDK předá ve čtvrtek USA kompletní soupis svých jaderných zařízení a USA následně začnou s odstraňováním KLDK ze seznamu zemí podporujících terorismus.

Ostatní země

- 5.6. Teroristická organizace Al-Kajda se na internetu přihlásila k pondělnímu útoku na dánskou ambasádu v Pákistánu.
- 23.6. Na severozápadě Pákistánu při hranicích z Afghánistánem byla zjištěna ptačí chřipka. Na 2000 kuřat bylo v neděli vybito na místní slepičí farmě.
- 23.6. Údajný "mozek" teroristických útoků z 11. září 2001 Pákistánec **Chálid Šajch Muhammad** byl v roce 2003 krutě vyslýchán vyšetřovateli CIA v tajné věznici v Polsku. Uvádí to list The New York Times.
- 24.6. Při cyklonu Nargis, který se přehnal přes Barmu počátkem května, zahynulo 84 537 lidí a 53 836 se jich pohřešuje. Řekl to náměstek ministra zahraničí **Ťjo Thu**. Předchozí údaje ze 17. května hovořily o 77 738 obětech.